

บันทึก

เรื่อง การเสียค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ของบริษัทที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่อ
อุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุน
อุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๕

กระทรวงการคลัง ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กค ๐๓๐๓/๓๘๗๑๐ ลงวันที่ ๒
กันยายน ๒๕๓๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กระทรวงการคลังได้รับแจ้งจาก
บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมว่า มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการจดทะเบียนตาม
มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๕
เนื่องจากนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทคิดค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท
ซึ่งบริษัทฯ เห็นว่าบริษัทฯ ไม่จำเป็นต้องชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าว เพราะบริษัทฯ เป็นนิติ
บุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น

กระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยกับความเห็นของบริษัทฯ ซึ่ง
แตกต่างกับความเห็นของกระทรวงพาณิชย์ ดังมีรายละเอียดและข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

(๑) บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมได้มีหนังสือ ที่ บป. ๑๕๗/
๒๕๓๕ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๓๕ เพื่อแจ้งให้กระทรวงการคลังทราบว่า บริษัทฯ ได้ดำเนินการ
ติดต่อขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กระทรวงพาณิชย์ ตามมาตรา ๑๐ แห่ง
พระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว แต่นายทะเบียน
หุ้นส่วนบริษัท กระทรวงพาณิชย์ จะคิดค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียน จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท
ซึ่งบริษัทฯ เห็นว่า บริษัทฯ ไม่อยู่ในข่ายของการจดทะเบียนปกติทั่วไปที่จะต้องเสีย
ค่าธรรมเนียมเนื่องจากเป็นเพียงการแจ้งทะเบียนต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กระทรวงพาณิชย์
เท่านั้น การจัดตั้งและสภาพนิติบุคคลของบริษัทฯ ได้เกิดขึ้นแล้วตามพระราชบัญญัติบริษัท
ประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๕ บริษัทฯ จึงขอให้กระทรวงการคลังซึ่งกำกับ
ดูแลบริษัทฯ อยู่พิจารณาดำเนินการประสานงานกับกระทรวงพาณิชย์ให้ด้วย

(๒) กระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๒.๑ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตามความใน
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท) ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ.
๒๕๒๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ออกกฎกระทรวงดังกล่าวโดยอาศัยอำนาจตามความ
ในมาตรา ๑๐๑๘ และมาตรา ๑๐๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่า
ด้วยการให้อำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการ
จดทะเบียนจัดตั้งห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัดและการตรวจสอบรับรองเอกสารการจดทะเบียน
ของห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น อัตรา

ค่าธรรมเนียมที่กำหนดท้ายกฎกระทรวงตามที่กล่าวข้างต้น จึงไม่บังคับใช้กับบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น

๒.๒ ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งกำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยบริษัทจำกัดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้แก่บริษัทฯ และกำหนดให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทปฏิบัติแก่บริษัทฯ เช่นเดียวกับบริษัทจำกัดด้วยนั้น กระทรวงการคลังเห็นว่า เป็นกรณีที่กฎหมายมีวัตถุประสงค์ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยบริษัทจำกัดมาใช้แก่บริษัทฯ ทั้งสองได้ตามความเหมาะสมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติทั้งสอง กล่าวคือ ในส่วนรายละเอียดที่เกี่ยวกับวิธีการอื่นๆ ที่พระราชบัญญัติทั้งสองมิได้กำหนดไว้ อาทิ การจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ การจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิเพื่อเพิ่มทุน การจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิหรือข้อบังคับหรือการจดทะเบียนแต่งตั้งกรรมการของบริษัทฯ เป็นต้น ทั้งนี้ โดยให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการจดทะเบียนดังกล่าวให้แก่บริษัทฯ ทั้งสองได้เช่นเดียวกันกับการจดทะเบียนให้แก่บริษัทจำกัด จากเหตุผลดังกล่าวกระทรวงการคลังจึงเห็นว่า กรณีการจดทะเบียนของ บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมไม่อยู่ในข่ายบังคับที่จะต้องเสียค่าธรรมเนียม และได้มีหนังสือถึงปลัดกระทรวงพาณิชย์เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจดทะเบียนให้แก่บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมโดยได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมและขอให้ความเห็นชอบในหลักการให้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมดังกล่าวเมื่อบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมร้องขอต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทด้วย

(๓) ต่อมา เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๕ กระทรวงพาณิชย์ได้มีหนังสือที่ พณ ๐๓๐๔/๔๕๙๐ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๕ แจ้งให้กระทรวงการคลังทราบผลการพิจารณา ดังนี้

๓.๑ ตามที่พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐ กำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยบริษัทจำกัดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่บริษัทฯ โดยอนุโลม ภายหลังที่บริษัทฯ ได้มีผู้ถือหุ้นและได้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการแล้วนั้น อนุโลมได้ว่า บริษัทฯ จะต้องมาจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท) เริ่มขั้นตอนจากการจดทะเบียนตั้งบริษัท โดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนการจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ ทั้งนี้ เพราะสาระสำคัญที่จะต้องจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิมีปรากฏอยู่ในตัวพระราชบัญญัติบริษัทฯ ทั้งสองอยู่แล้ว

๓.๒ การจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ว่าด้วยหุ้นส่วนบริษัท) นั้น เนื่องจากพระราชบัญญัติบริษัทฯ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท) ไม่ได้กำหนดข้อยกเว้นในเรื่องเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมไว้ บริษัทฯ จึงต้องชำระค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนตามปกติ

(๔) กระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การกำหนดให้บุคคลใดบุคคล

หนึ่งมีหน้าที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อการใด ๆ จะต้องมิกฎหมายบัญญัติไว้โดยแจ้งชัดให้บุคคลนั้นต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อการนั้น ๆ จึงไม่อาจใช้บังคับในลักษณะการตีความกฎหมายโดยอนุโลมได้ว่า บริษัทฯ ทั้งสองซึ่งมีสถานภาพเป็นนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทจำกัด และต้องเสียค่าธรรมเนียมโดยอาศัยอำนาจตามความในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตามความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท) ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ ดังนั้น แม้ว่าพระราชบัญญัติบริษัทฯ ทั้งสองจะมีได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการยกเว้นในเรื่องค่าธรรมเนียมดังกล่าวไว้ บริษัทฯ ทั้งสองก็ไม่จำเป็นต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อการนี้ด้วยแต่อย่างใด

จากข้อเท็จจริงที่ยังไม่อาจหาข้อยุติได้ดังกล่าว กระทรวงการคลังจึงขอส่งเรื่องหารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อให้คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยว่า บริษัทประกันสินเชื่อบุคคลสหกรณ์ขนาดย่อมและบริษัทเงินทุนสหกรณ์ขนาดย่อม ต้องชำระค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนเพื่อเป็นการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทฯ ทั้งสองหรือไม่ประการใด เพื่อจักได้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาข้อหารื้อดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) และผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมทะเบียนการค้า) แล้ว เห็นว่า จากบทบัญญัติของมาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่อบุคคลสหกรณ์ขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๔ และมาตรา ๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนสหกรณ์ขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้กำหนดให้จัดตั้งบริษัทฯ ขึ้นและให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล จึงมีผลทำให้บริษัทฯ ทั้งสองเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น มีสิทธิและหน้าที่ภายในขอบวัตถุประสงค์ที่กฎหมายจัดตั้งได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๖๕^๓ และมาตรา ๖๖^๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นที่พึงสังเกตว่าพระราชบัญญัติบริษัทฯ ทั้งสองฉบับมิได้กำหนดให้บริษัทเป็นบริษัทจำกัด แต่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐^๕ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่อบุคคลสหกรณ์ขนาดย่อม พ.ศ.

^๑ มาตรา ๕ ให้จัดตั้งบริษัทขึ้นตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “บริษัทประกันสินเชื่อบุคคลสหกรณ์ขนาดย่อม” และให้บริษัทเป็นนิติบุคคล

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๕ ให้จัดตั้งบริษัทขึ้นตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “บริษัทเงินทุนสหกรณ์ขนาดย่อม” และให้บริษัทเป็นนิติบุคคล

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๖๕ นิติบุคคลจะมีขึ้นได้ก็แต่ด้วยอาศัยอำนาจแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น

^๔ มาตรา ๖๖ นิติบุคคลย่อมมีสิทธิและหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น ภายในขอบแห่งอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ที่ได้บัญญัติ หรือกำหนดไว้ในกฎหมาย ข้อบังคับ หรือตราสารจัดตั้ง

^๕ มาตรา ๑๐ ภายหลังที่บริษัทได้มีผู้ถือหุ้น และได้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการ

๒๕๓๔ และมาตรา ๑๐^๖ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๔ ในทำนองเดียวกันว่า เมื่อได้ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการแล้วให้นำบทบัญญัติที่ว่าด้วยบริษัทจำกัดแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยกำหนดให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทปฏิบัติแก่บริษัทฯ เช่นเดียวกับบริษัทจำกัด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการดำเนินการของบริษัทฯ เข้าลักษณะเป็นนิติบุคคลในรูปบริษัทจำกัดที่ต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามที่พระราชบัญญัติบริษัทฯ กำหนด การใดที่พระราชบัญญัติบริษัทฯ ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะไม่ได้บัญญัติเป็นพิเศษบริษัทฯ จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดให้ใช้บังคับกับบริษัทจำกัดด้วย กล่าวคือ หลังการประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการแล้ว กิจการของบริษัทฯ จะต้องมอบให้กรรมการจัดการตามที่มาตรา ๑๑๑๐^๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดไว้ และต่อจากนั้นกรรมการจะต้องไปดำเนินการขอตระเบียนบริษัทจำกัดต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทเช่นเดียวกับการจดทะเบียนบริษัทจำกัดตามมาตรา ๑๑๑๑^๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในเมื่อประมวลกฎหมาย

ตามความในพระราชบัญญัตินี้แล้วให้นำบทบัญญัติที่ว่าด้วยบริษัทจำกัดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่บริษัทโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้

ให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทปฏิบัติแก่บริษัทเช่นเดียวกับบริษัทจำกัด

^๖ มาตรา ๑๐ ภายหลังที่บริษัทได้มีผู้ถือหุ้น และได้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการตามความในพระราชบัญญัตินี้แล้วให้นำบทบัญญัติที่ว่าด้วยบริษัทจำกัดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่บริษัทโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้

ให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทปฏิบัติแก่บริษัทเช่นเดียวกับบริษัทจำกัด

^๗ มาตรา ๑๑๑๐ เมื่อได้ประชุมตั้งบริษัทแล้ว ให้ผู้เริ่มก่อการบริษัทมอบการทั้งปวงให้แก่กรรมการของบริษัท

เมื่อกรรมการได้รับการแล้ว ก็ให้ลงมือจัดการเรียกให้ผู้เริ่มก่อการและผู้เข้าซื้อหุ้นทั้งหลายใช้เงินในหุ้นซึ่งจะต้องใช้เป็นตัวเงิน เรียกหุ้นหนึ่งไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า ตามที่ได้กำหนดไว้ในหนังสือชัชนบอกกล่าวป่าวร้องหรือหนังสือชวนให้ซื้อหุ้น

^๘ มาตรา ๑๑๑๑ เมื่อจำนวนเงินซึ่งว่าไว้ในมาตรา ๑๑๑๐ ได้ใช้เสร็จแล้ว กรรมการต้องไปขอตระเบียนบริษัทนั้น

คำขอและข้อความที่ลงในทะเบียนนั้น ให้ระบุนายการตามที่ได้ตกลงกันในที่ประชุมตั้งบริษัท ดังต่อไปนี้ คือ

(๑) จำนวนหุ้นทั้งสิ้นซึ่งได้มีผู้เข้าซื้อชื่อ หรือได้จัดออกให้แล้วแยกให้ปรากฏว่าเป็นชนิดหุ้นสามัญเท่าใด หุ้นบุริมสิทธิเท่าใด

(๒) จำนวนหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิ ซึ่งออกให้เหมือนหนึ่งว่าได้ใช้เต็มค่าแล้วหรือได้ใช้แต่บางส่วนแล้ว นอกจากที่ใช้เป็นตัวเงิน และหุ้นที่ได้ใช้แต่บางส่วนนั้น ให้บอกว่าได้ใช้แล้วเพียงใด

(๓) จำนวนเงินที่ได้ใช้แล้วหุ้นละเท่าใด

(๔) จำนวนเงินที่ได้รับไว้เป็นค่าหุ้นรวมทั้งสิ้นเท่าใด

(๕) ชื่อ อาชีวะ และที่สำนักของกรรมการทุกคน

(๖) ถ้าให้กรรมการต่างมีอำนาจจัดการของบริษัทได้โดยลำพังตัว ให้แสดงอำนาจของกรรมการนั้น ๆ ว่าคนใดมีเพียงใด และบอกจำนวนหรือชื่อกรรมการซึ่งจะลงชื่อเป็นสำคัญผูกพันบริษัทได้นั้น

แพ่งและพาณิชย์กำหนดให้การดำเนินกิจการในรูปบริษัทจำกัดต้องจดทะเบียนบริษัทจำกัดและการจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น มาตรา ๑๐๑๘^๙ กำหนดให้ต้องเสียค่าธรรมเนียม ประกอบกับไม่มีบทบัญญัติใดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือในพระราชบัญญัติบรรษัทฯ ทั้งสองยกเว้นในเรื่องค่าธรรมเนียมว่ามีให้นำมาบังคับใช้แก่บรรษัทฯ อย่างชัดแจ้งเหมือนกฎหมายอื่นๆ ที่บัญญัติยกเว้นไว้เกี่ยวกับเรื่องค่าธรรมเนียมให้แก่กรณีต่างๆ หรือสำหรับหน่วยงานใด ๆ เช่น มาตรา ๑๐๓ ทวิ^{๑๐} แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หรือตามมาตรา ๘๐^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ หรือมาตรา ๒๕๒ และมาตรา ๒๕๓^{๑๒} แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นต้น และในกรณีนี้ พระราชบัญญัติบรรษัทฯ ทั้งสองเป็นกฎหมายเฉพาะ จึงต้องตีความโดยเคร่งครัด ถ้ากฎหมายมีความมุ่งหมายที่จะยกเว้นไว้ในเรื่องใด ๆ ก็จะต้องบัญญัติไว้ให้ชัดแจ้ง ดังนั้น ในกรณีที่หาหรือมานี้ เมื่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับการจดทะเบียนบริษัทจำกัด ฯลฯ ต้องเสียค่าธรรมเนียม บรรษัทฯ ก็ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เพราะการเป็นนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นของบรรษัทฯ ไม่มีผลทำให้บรรษัทฯ ขอลดทะเบียนบริษัทจำกัดโดยไม่

ด้วย

(๗) ถ้าตั้งบริษัทขึ้นชั่วคราวกำหนดอันหนึ่ง ให้บอกกาลกำหนดอันนั้นด้วย

(๘) ที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่และสาขาทั้งปวง

การลงทะเบียนจะมีรายการอย่างอื่นซึ่งกรรมการเห็นสมควรจะให้ทราบแก่ประชาชนก็ลงได้ ในการขอจดทะเบียนนั้น ถ้าได้ทำข้อบังคับของบริษัทไว้ประการใดบ้าง ต้องส่งสำเนาข้อบังคับนั้น ๆ ไปด้วย กับทั้งสำเนารายงานการประชุมตั้งบริษัท หนังสือทั้งสองนี้กรรมการต้องลงลายมือชื่อรับรองคนหนึ่งเป็นอย่างน้อย

ในเวลาเดียวกันนั้น กรรมการต้องนำฉบับตีพิมพ์แห่งหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับ ถ้าหากมี มอบไว้แก่ทนายเช่นอย่างละสิบฉบับ

ให้พนักงานทะเบียนทำใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนส่งมอบให้แก่บริษัทฉบับหนึ่ง

๙ มาตรา ๑๐๑๘ ในการจดทะเบียน ท่านให้เสียค่าธรรมเนียมตามกฎหมายข้อบังคับซึ่งเสนาบตีเจ้ากระทรวงตั้งไว้

๑๐ มาตรา ๑๐๓ ทวิ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่ปรึกษาให้แก่ทางราชการ ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม

๑๑ มาตรา ๘๐ ฯลฯ

ฯลฯ

การโอนประทานบัตรอันเป็นการให้โดยเสนหาแก่บิดามารดา สามี ภรรยา หรือผู้สืบสันดานของผู้โอนเอง ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมในคำตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมือง

๑๒ มาตรา ๒๕๒ ในคดีอาญาทั้งหลาย ห้ามมิให้ศาลยุติธรรมเรียกค่าธรรมเนียมนอกจากที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๒๕๓ ในคดีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ซึ่งมีคำเรียกร้องให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินติดมากับฟ้องอาญา มิให้เรียกค่าธรรมเนียม

ในกรณีที่มิคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินดังกล่าวในวรรคก่อน ถ้าศาลยังต้องจัดการอะไรอีกเพื่อการบังคับ ผู้ที่จะได้รับคืนทรัพย์สินหรือราคาจึงต้องเสียค่าธรรมเนียมดังคดีแพ่งสำหรับการต่อไปนั้น

ต้องเสียค่าธรรมเนียม ถ้าไม่มีบทบัญญัติโดยกเว้นในเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) จึงมีความเห็นว่า เมื่อพระราชบัญญัติบริษัทฯ ทั้งสองฉบับกำหนดให้นำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ว่าด้วยบริษัทจำกัด) มาบังคับใช้แก่บริษัทฯ แต่ไม่ได้มีบทบัญญัติใดบัญญัติยกเว้นเรื่องค่าธรรมเนียมในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนบริษัทจำกัดไว้ ดังนั้น บริษัทฯ ทั้งสองจึงต้องเสียค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนบริษัทจำกัดตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตามความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท) เช่นเดียวกับการจดทะเบียนบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(ลงชื่อ) ไมตรี ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๓๕